



## SYMPOZJUM NA TEMAT „NOWA INTERPRETACJA DOGMATÓW“

### WPROWADZENIE

Krakowskie sympozjum na temat nowej interpretacji dogmatów było pierwszą samodzielną próbą podjęcia tej tematyki na terenie Polski. Zasadnicze dane odnośnie genezy oraz bliższe sprecyzowanie przedmiotu, celu i programu sympozjum podaje Ks. Prof. Ignacy Różycki w swym referacie wstępnym. Zadaniem niniejszego wprowadzenia będzie jedynie utrwalenie ważniejszych informacji o samym przebiegu spotkania i wskazanie na jego doniosłość w aktualnej sytuacji Kościoła.

Sympozjum odbyło się w Krakowie od 26 do 28 kwietnia 1973 r. w rezydencji Kardynała Karola Wojtyły, który też jako Przewodniczący Komisji Episkopatu do spraw nauki katolickiej objął nad nim patronat. W sympozjum uczestniczyło — jak wskazuje lista obecności — ponad 80 osób. W olbrzymiej większości byli to Księża Profesorowie ze wszystkich katolickich ośrodków naukowych Polski: KUL-u (Lublin), ATK (Warszawa), ośrodków teologicznych (Kraków, Wrocław, Poznań, Warszawa), Seminariów Duchownych i różnego typu Studiów Zakonnych. Dla podkreślenia ogólnopolskiego charakteru obrad przewodniczyli im w pierwszym i drugim dniu reprezentanci KUL-u: Ks. Prof. Stanisław Kamiński i O. Prof. Andrzej Krupa, a w ostatnim Ks. Prof. Tadeusz Gogolewski z ATK. Wśród uczestników znajdowały się również Siostry Zakonne oraz Katolicy Świeccy.

Po każdym z referatów miała miejsce dyskusja. O jej rozmiarach świadczy wymownie, odtworzony z taśmy magnetofonowej i obejmujący prawie 100 wypowiedzi maszynopis. Poziom tych wypowiedzi — jak zwykle w takich wypadkach — był zróżnicowany. Ogólnie rzecz biorąc przeważały głosy poważne i wzbogacające poruszaną problematykę. Na szczególną uwagę zasługuje atmosfera dyskusji. Dyskutanci formułowali swoje uwagi nieskrępowanie i bez przemilczania pytań trudnych

czy drażliwych. W centrum zainteresowania znajdowały się zagadnienia w referatach Ks. Prof. Różyckiego. On też najczęściej, najobszerniej i najbardziej zasadniczo wypowiadał się w dyskusji. Przy całym otwarciu się na nowe ujęcie i sformułowanie depozytu wiary widać było zarówno u prelegentów jak i dyskutantów wielką troskę o autentyczność przekazu. Niektóre interpretacje, lansowane zwłaszcza na „Zachodzie” przez współczesną teologię „nowej linii”, zostały zdecydowanie określone jako niekatolickie. W sumie była to poważna próba zarysowania ortodoksyjnego stanowiska odnośnie ogólnych zasad oraz konkretnych przykładów nowej interpretacji dogmatów, a więc próba w duchu autentycznej tradycji chrześcijańskiej i nauczania Magisterium kościelnego.

Jak wiadomo w dwa miesiące później Kongregacja Nauki Wiary opublikowała 6 lipca 1973 r. Deklarację „Mysterium Ecclesiae” w sprawie obrony katolickiej nauki o Kościele przed niektórymi współczesnymi błędami<sup>1</sup>. Jej nr 5<sup>o</sup> traktujący „De notione infallibilitatis Ecclesiae non corrumpenda”, czyli o niefałszowaniu pojęcia nieomyślności Kościoła, przynosi bardzo ważne wypowiedzi o historycznym uwarunkowaniu i konieczności interpretacji dogmatów. Według powszechnej opinii teologów jest to zagadnienie nieznanne w tak szerokim zakresie żadnemu z dotychczasowych dokumentów Magisterium<sup>2</sup>. Opublikowanie Deklaracji wskazuje niewątpliwie na dużą aktualność problemu interpretacji dogmatów w wymiarze Kościoła powszechnego. W tym kontekście krakowskie sympozjum o tej samej problematyce zasługuje na specjalną uwagę ze strony Kościoła w Polsce.

Referaty sympozjum są drukowane poniżej w kolejności wygłoszenia. Jeden z nich, Ks. Prof. Różyckiego, zatytułowany: „Nowa interpretacja dogmatu *in sensu recto*: zagadnienie nieśmiertelności w stanie sprawiedliwości pierwotnej”, chociaż był w programie, nie został jednak wygłoszony z powodu braku czasu. Większość swoich wypowiedzi Auto-

<sup>1</sup> „L'Osservatore Romano”, z dn. 6 VII 1973, s. 1—2 opublikował jej tekst łaciński i włoski. Tłumaczenie polskie zarówno samej Deklaracji jak i załączono- go doń oficjalnego komentarza prasowego podaje „Życie i Myśl”, 11 (1973) 126—138. — Pierwsze reakcje: Y. Congar, *Le document romain sur l'Eglise et la réaction de Hans Küng*, w: „Le Monde”, z dn. 13 VII 1973, s. 20—21; M. von Galli, „Erklärung” der Glaubenskongregation zu Küngs Anfrage „Unfehlbar?“, w: „Orientierung”, 37 (1973) 15/31 VII, nr 13/14, s. 150—152; W. Kasper, *Autorität und Freiheit in der Kirche zur Diskussion über das Problem der Unfehlbarkeit*, w: „Frankfurter Allgemeine Zeitung”, z dn. 25 VII 1973, s. 24; K. Rahner, „Mysterium Ecclesiae”. *Zur Erklärung der Glaubenskongregation über die Lehre von der Kirche*, w: „Stimmen der Zeit”, 98 (1973) 579—594.

<sup>2</sup> K. Lehmann, *Die Debatte um Küngs „Unfehlbar?”*, w: „Internationale katholische Zeitschrift”, 5 (1973) 469: „Die Nr. 5 ... bringt wichtige Aussagen über die geschichtliche Bedingtheit und die Notwendigkeit der Interpretation von Dogmen, wie sie nach übereinstimmender Ansicht vieler Theologen (auch Küngs) bisher in keinem kirchenamtlichen Dokument zu finden waren”.

rzy przepracowali przed oddaniem do druku. Niestety, dyskusja z powodu szczupłości miejsca nie mogła być opublikowana. Załączenie obszernych streszczeń poszczególnych referatów w języku francuskim pragnie zasygnalizować stanowisko teologów katolickich w Polsce wobec nowej interpretacji dogmatów również poza granicami kraju.

*Ks. Adam Kubiś*